

Saksgang

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Teknisk utvalg	17.06.2024	055/24

Arkivsak ID 24/2412

Saksbehandler

Nikolay Hjertaas

Planinitiativ - Detaljregulering Uttakleiv

Sammendrag

Planinitiativet omhandler detaljreguleringsplan for vestsiden av Uttakleiv, hvor det i dag oppleves et stort press av besøkende til bygda. Hovedtrekkene i planinitiativet går ut på å tilrettelegge for ytterligere parkeringsmuligheter, inkludert overnatting i bil, kombinert område for telting og beiting, etablering av sandvalehotell, samt erosjonssikring på stranden mv. Arealene som er foreslått regulert ligger i felles utmark. Innenfor planområdet er det registrert en rekke rødlistede arter, samt viktige naturtyper. I tillegg er det hensynssoner for bevaring av landbruk, kulturmiljø og landskap. Arealene hvor det ønskes å tilrettelegges for parkering og overnatting er omfattet av aktsomhetsområde for snøskredfare med sikkerhetsklasse S2. Det må vurderes i hvilken grad område kan tilrettelegges med hensyn til naturfare.

Kommunedirektørens innstilling:

Med bakgrunn i planinitiativet er Vestvågøy kommune positiv til igangsetting av arbeider for detaljregulering på Uttakleiv. Reguleringsplanen vil ha til hensikt å tilrettelegge for parkeringsarealer, med og uten overnatting i bil, camping/telting, servicebygg, erosjonssikring og strandhotell for sandvaler mv på Uttakleiv. Følgende føringer skal gjelde for det videre planarbeidet:

1. Planforslaget skal redegjøre for de planlagte tiltakenes påvirkning og tilpasning til landskap og kulturlandskap på Uttakleiv.
2. Ved planforslag skal det vedlegges illustrasjoner som viser fjernvirkning.
3. Ved planforslag skal det foreligge faglig utarbeidet dokumentasjon på at området er kartlagt og vurdert mot naturfarer.
4. Det bør legges opp til egne arealer for telting, separert fra beitende dyr.
5. Det fremstår av planinitiativet at planarbeidene vil utløse krav om konsekvensutredning. Dette skal være endelig avklart i oppstartsmøtet.

Saksdokumenter

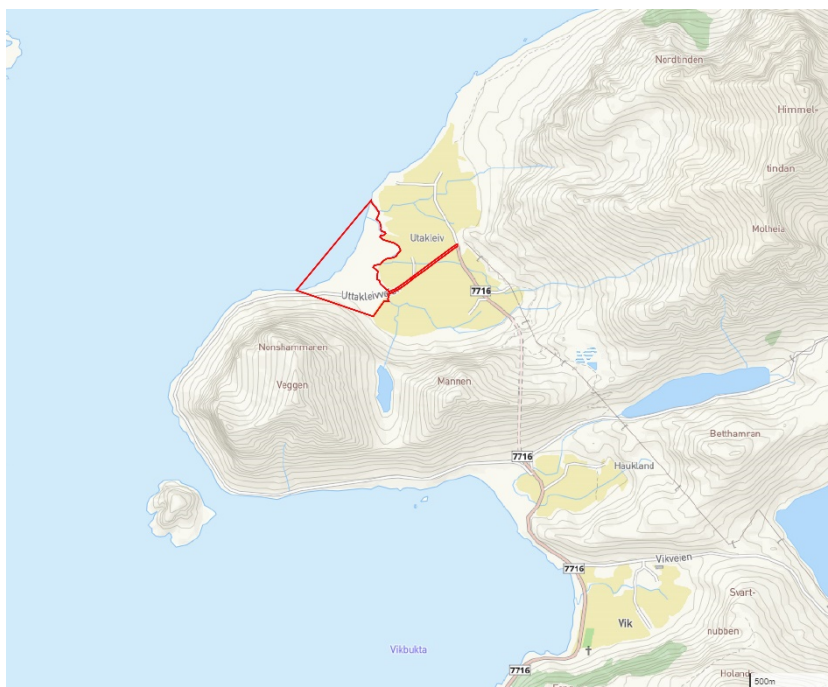
19.04.2024	Planinitiativ Uttakleiv	1711948
19.04.2024	Vedlegg 1 - Rasrapport Uttakleiv fra Siving Ole Sivert Hembre	1711950
19.04.2024	Vedlegg 2 - Sandsvaler Uttakleiv NOF 2019 24 05 2019	1711951

Saksopplysninger:

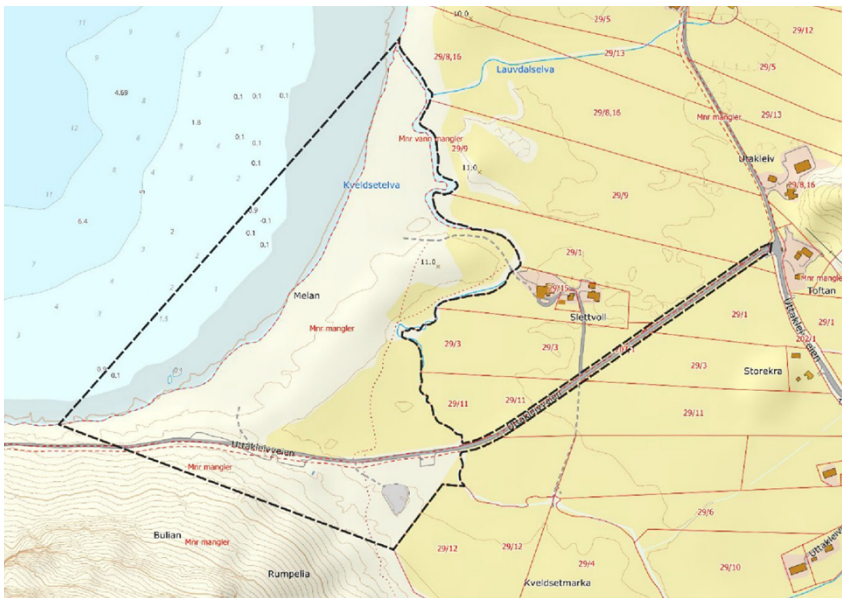
Vestvågøy kommune mottok den 16.04.2024 planinitiativ for detaljregulering av et område på vestsiden av bygda Uttakleiv. Det foreslåtte planområdet er ikke målsatt, men kartutsnittet viser at det trolig dreier seg om et areal på ca. 220 dekar. Planområdet omfatter umatrikulert utmark, arealer i sjø, samt fylkesveigrunn (gnr 203 bnr 1) hvor veiforbindelsen til Uttakleiv tidligere har gått. Det foreslåtte planområdet vil grense til eiendommen gnr/bnr 29/1, 29/3, 29/8,16, 29/9, 29/11, 29/12, 29/14 og 29/15. Planfaglig konsulent er GeoLofoten AS, og Uttakleiv grendelag er tiltakshaver. Vedlagt følger planinitiativ og tilhørende innsendte dokumenter.

Uttakleiv opplever et stadig økende antall besøkende, og har over tid sett behov for å legge til rette for ytterligere parkeringsmuligheter og tilrettelegging for å gi en noe mer strukturert besøksforvaltning i bygda. Deler av parkeringsarealet som er foreslått regulert i planen har blitt midlertidig innvilget gjennom dispensasjon, i påvente av at løsninger for håndtering av besøkende skulle utredes i en ny arealplan for området. Det har vært en intensjon at det skulle utarbeides en samlet områdereguleringsplan for Vik, Haukland og Uttakleiv, ved at en slik plan er beskrevet i kommunens planstrategi. Men per dags dato har ikke dette planarbeidet startet opp. På bakgrunn av dette ønsker nå grendelaget å utarbeide en privat reguleringsplan for den delen av Uttakleiv som opplever et større besøkspress.

Hensikten med reguleringsplanen er å sikre eksisterende natur- og kulturlandskap og legge til rette for en forutsigbar drift og bruk av veier, parkeringsplasser for korttidsbesøkende og overnattingsgjester, teltplasser og andre servicefasiliteter.

Figur 1 Kart over bygdene Uttakleiv, Haukland og Vik, med planområdets utstrekning (rød strek)

Figur 2 Foreslått planområde

Figur 3 Dagens bruk av planområdet; faksimile fra planinitiativet

Søkers redegjørelse for planforslaget:

Under følger plankonsulentens beskrivelse av formålet med planen. Vi viser ellers til vedlagte dokumenter i sin helhet.

Uttakleiv er en bygd på yttersida av Vestvågøy med 21 fastboende, to aktive gårdsbruk med sauedrift og et aktivt grendelag, som gjennom sitt arbeid for bevaring og utvikling av et verdifullt natur- og kulturlandskap har mottatt flere priser og skryt fra offentlig forvaltning og media.

På grunn av sin unike beliggenhet mellom fjell, strender, kulturlandskap og muligheter for utsikt til midnattsol og nordlys er området, sammen med nabobygdene Haukland og Vik, et populært turistmål med flere hundre tusen besøkende fra nært og fjernt hvert år.

Sommersesongen er spesielt hektisk og gir parkeringsutfordringer i alle bygdene. På Haukland er dette forsøkt løst med reguleringsplanen for Hauklandstranda Servicebygg fra 2022. Her skal det etableres parkeringsplasser og et moderne servicesenter hvor kommunen skal stå for driften. På Uttakleiv har grendelaget gjennom dispensasjoner fra LNFR areal og midlertidige bestemmelser i kommuneplanen i tidligere år etablert parkeringsplasser samt sanitær- og renovasjonsanlegg som de selv drifter. Disse unntakene og midlertidigheten er med på å skape usikkerhet og konflikter rundt driften, noe som i 2023 kulminerte i en rettstvist, hvor grendelaget vant.

Formålet med dette arbeidet blir dermed å utarbeide en reguleringsplan som sikrer eksisterende natur- og kulturlandskap og legger til rette for en forutsigbar drift og bruk av veier, parkeringsplasser for korttidsbesøkende og overnattingsgjester, teltplasser og andre servicefasiliteter. En slik reguleringsplan er avgjørende for grendelagets videre drift og dermed en nødvendighet for at dagens samspill og fordeling av besøkende mellom Uttakleiv og Haukland opprettholdes på et akseptabelt nivå.

Reguleringsplanen skal også belyse Uttakleiv i et historisk perspektiv og beskrive hvordan Uttakleiv grendelag har jobbet for å opprettholde natur- og kulturverdier, samtidig som de sammen med nabobygdene gjennom årene har mottatt et stadig økende antall besøkende. Det skal også utredes hvordan tiltak som gjøres nå kan påvirke Uttakleiv i fremtiden, spesielt med tanke på turisme, beboelse og landbruk (UKL). Naturen i området skal kartlegges, og det skal utredes om forekomster av truede og særegne arter.

Følgende tiltak planlegges:

- Forny parkeringsarealene på nord og sørsiden av veien. Parkeringsarealet på nordsiden av veien skal brukes til opphold med overnatting i kjøretøy, mens arealet sør for veien skal brukes av bilister på korttidsbesøk uten overnatting i bil. Dekket på parkeringsplassene skal

være grus.

- Bom og betalingsbu flyttes mot øst
- Servicebygget med sanitærfasiliteter oppgraderes/moderniseres
- Strandhotell og erosjonssikringstiltak for Sandsvalene.
- Muligheter for erosjonssikringstiltak ved elv og i overgangen strand – grøntområder.
- For å unngå støvproblemer i perioder med mye trafikk og lite nedbør ønsker grendelaget å asfaltere veien fra krysset til fylkesveien og inn i planområdet.
- Siden vegetasjonsdekket i området er tynt er det veldig sårbart for slitasje fra gjentatt telting på samme plass. For å belaste hvert enkelt område så lite som mulig er det derfor ønskelig å tillate telting på et så stort areal som mulig mellom stranda og veien/parkering. En slik bestemmelse vil i praksis også være lettere å håndheve enn en ordning der det kun er lov og telte på en mindre del av området, siden grendelaget da kan bruke mindre ressurser på veiledning og kontroller.

Alternative løsningsforslag:

1. Vestvågøy kommune er positive til igangsetting av reguleringsarbeid for å kunne tilrettelegge for parkeringsarealer, med og uten overnatting i bil, camping/telting, servicebygg, erosjonssikring og strandhotell for sandsvaler mv på Uttakleiv. Det settes føringer for det videre planarbeidet (kommunedirektørens innstilling).
2. Vestvågøy kommune tillater ikke igangsetting av reguleringsarbeid av foreslått planområde.

Vurdering av konsekvenser

· Historikk

Uttakleiv grendelag har gjennomført flere tilretteleggingstiltak på Uttakleiv, slik som etablering av benker, bålpanner, lukket tank for bobiltømming, moloker, toaletter med infiltrasjonsanlegg mv. I 2015 mottok grendelaget Vestvågøy kommunes miljøvernpris, og i 2017 fikk de kulturlandskapsprisen Nordland for arbeidet med å ta vare på natur- og kulturlandskapet, og for tilrettelegging for ferdsel.

Det foreslåtte planområdet er i den gjeldende kommuneplanens arealdel avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF), friområde, samt bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone. Så langt kommunen har tilgjengelige historiske plankart, har de tidligere avsatte arealformålene i område begrenset seg til LNF og bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone.

I forbindelse med utarbeidelse av den gjeldende arealdelen i kommuneplanen ble det sendt forslag om at det skulle legges inn arealer for parkering, som i hovedsak omfatter de samme arealene som er vist på figur 4 i planinitiativet. Bobilparkering på nordsiden av veien ble vurdert å få svært store negative konsekvenser, med forringelse av naturtype og kulturlandskapet. Det ble imidlertid lagt inn bestemmelsesområder i planen, hvor det åpnes for at parkering kan vurderes nærmere ved reguleringsarbeider. Det var også sendt inn innspill om bl.a. bobiloppstilling på beiteområdet hvor Kveldsetelva møter stranda, camping/bobil/parkering langs vestre del av veien, og kombinert campingområde for telt og beiting slik vist på figur 2 i planinitiativet. Ingen av disse innspillene ble tatt inn i planen, og ble i en samlet vurdering ansett å gi en stor negativ virkning. Imidlertid ble også lagt inn et bestemmelsesområde for telting, etter vurdering av innspillet.

I 2019 ble det i sak FO-026/19 (arkivsak 18/755) innvilget midlertidig dispensasjon for at et

areal på ca. 700 kvm kunne benyttes som parkeringsareal. Dispensasjonen hadde varighet inntil den nye kommuneplanens arealdel kom i kraft den 20.05.2020.

I 2023 ble Uttakleiv, som en del av de fem bygdene på yttersida, tatt med på liste over «utvalgte kulturlandskap i jordbruket» (UKL). Det er i dag 51 slike områder i Norge.

I 2023 og 2024 ble det innvilget henholdsvis erosjonssikringstiltak på stranden, og midlertidig dispensasjon for parkeringsareal for personbil. Dispensasjonen skal ha sin virketid frem til det er vedtatt ny KPA eller reguleringsplan for området.

Faglige og generelle forhold

Planområdet:

Det foreslåtte planområdet består i hovedsak av arealer vest for Kveldsetelva, og inkluderer både parkeringsarealene som er i bruk i dag og som tidligere har vært i bruk. Store deler av beiteareal og strand er også inkludert i planforslaget. I tillegg reguleres den private delen av Uttakleivveien mellom parkering og fylkesveien. Kommunaldirektøren har ingen foreløpige kommentarer til utstrekningen av planområdet.

Vann og avløp:

Det er etablert toaletter med infiltrasjonsanlegg og anlegg med lukket tank for toalettømming av besøkende bobiler ved dagens parkeringsplass. Det videre planarbeidet må vurdere om dette anlegget vil være tilstrekkelig for den planlagte bruken som planen skal legge opp til. Kommunen har ikke offentlig vann- eller avløpsledninger i området.

Utbyggingsavtale:

Dersom kommunen vurderer at det blir aktuelt med en utbyggingsavtale skal dette redegjøres for i reguleringsplanen. Kommunedirektøren kan på dette tidspunktet ikke se at det skal bli aktuelt å inngå en slik avtale.

Krav til konsekvensutredning:

Konsulent har ikke tatt stilling til hvorvidt planarbeidene vil utløse krav til konsekvensutredning. Kommunedirektøren bemerker at dette er et krav iht. *Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter pbl § 1 bokstav L*. Basert på beskrivelsen i planinitiativet mener Kommunedirektøren at tilretteleggingen for camping og overnatting i bil (bobil) må falle inn under *Forskrift om konsekvensutredninger* vedlegg II punkt 12 bokstav d *permanente campingplasser*. Krav til konsekvensutredning vil følge dersom planen kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, jf. § 10. Basert på utbredelsen av naturmangfold, naturtyper og verdifulle landskap er det sannsynlig at planen utløser krav til konsekvensutredning etter § 8. Dette må vurderes videre, og fastslås i oppstartsmøtet.

Økonomiske konsekvenser

Planforslaget vil ikke medføre umiddelbare kostnader for kommunen.

HMS: Organisasjons-/personnlemmessige konsekvenser (ivaretatt i hht til lov- og avtaleverk)

Ivaretatt iht. lov- og avtaleverk.

Miljøkonsekvenser

Naturmangfold/naturtyper:

Innenfor det foreslåtte er det registrert en rekke truede arter på norsk rødlistede, og punktfastede registreringer inkluderer (men er ikke begrenset til) 61 stk. fiskemåke (sårbar), 33 stk. sandsvale (sårbar), 28 stk. gråmåke (sårbar), 27 stk. ærfugl (sårbar), 23 stk. storspove (sterkt truet), 15 stk. krykkje (sterkt truet), 15 stk. svartand (sårbar), 13 stk. grønnefink (sårbar) og 10 stk. hettemåke (kritisk truet). Tallene gjelder antall registreringer,

ikke antall observerte individer. Sandsvaler har koloni i sandtak ca. 50 meter fra veien, i nærhet av dagens parkeringsplass. For å hindre forstyrrelser og ødeleggelser for kolonien har grendelaget skiltet og sperret av sandtaket. Hvilken påvirkning planen vil få for de rødlistede artene vil være avhengig av omfanget av den tilrettelegging og aktivitet planen legger opp til. Det vil sannsynligvis være krav til konsekvensutredning av temaet naturmangfold, og det må uansett gjøres en særskilt vurdering av påvirkningen tiltakene medfører.

Det er også registrert de to naturtypene sanddyne og naturbeitemark, med henholdsvis stor og middels verdi. Arealene som ønskes å benytte for kombinert beiting og telting ligger innenfor naturtypen sanddyne. Kommunedirektøren mener at intensjonen bak en tilrettelegging for telting innenfor en større del av sanddynen, med hensyn til å redusere stedvis slitasje, fremstår som god. I praksis vil dette trolig ikke være realiserbart, da de mest attraktive plassene for å telte vil benyttes hyppigst. Parkering vil i hovedsak berøre sanddyne, samt noe naturbeitemark. På stranden er det også gjort erosjonssikringstiltak, og disse skal også reguleres i planen, og vil således ligge innenfor området med sanddyne. Se videre under avsnitt om *andre fagområders vurdering*.

Figur 4 De registrerte naturtypene naturbeitemark (gult) og sanddyne (oransje).

Landskap og kulturmiljø:

Uttakleiv er en del av området *Yttersida av Vestvågøy* i utvalgte kulturlandskap (UKL). I dette området inngår de fem bygdene Eggum, Unstad, Uttakleiv, Haukland og Vik. At et område blir inkludert i UKL innebærer at området anses å være et særegent jordbrukslandskap som er holdt i hevd gjennom generasjoner, med høy grad av biologiske og kulturhistoriske verdier. UKL-området som gjelder for *Yttersida av Vestvågøy* er preget av samfunn hvor gårdsdriften har sitt opphav i fiskerbondesamfunnet.

Omtrent hele planområdet er i naturbase registrert som verdifullt kulturlandskap, med beskrivelse: *Sanddynelandskap og strandenger i god hevd, beites av sau. Grenser mot rene kulturenger som fortsatt blir slått.*

Planområdet ligger innenfor hensynssone for bevaring av landskap (H550_1). Hensynssonen, som omfatter Uttakleiv, Haukland og Vik, beskrives som «*Landskapstyper med spesielt god og typisk utforming, og som er av nasjonal betydning. Uttakleiv har landskapstype av regional betydning, og er inkludert fordi landskapsrommet står i en viktig sammenheng med Haukland og Vik.*» Hensynssonen har til hensikt å hindre at

gjennomføres tiltak som reduserer opplevelseskvaliteter i landskapet. KPA har retningslinje som sier at det bør utarbeides landskapsanalyse, samt gis retningslinjer for skjøtsel ved utarbeidelse av reguleringsplan innenfor hensynssonen. Fjernvirkning og landskapstilpassing skal ivaretas ved utarbeidelse av tiltak.

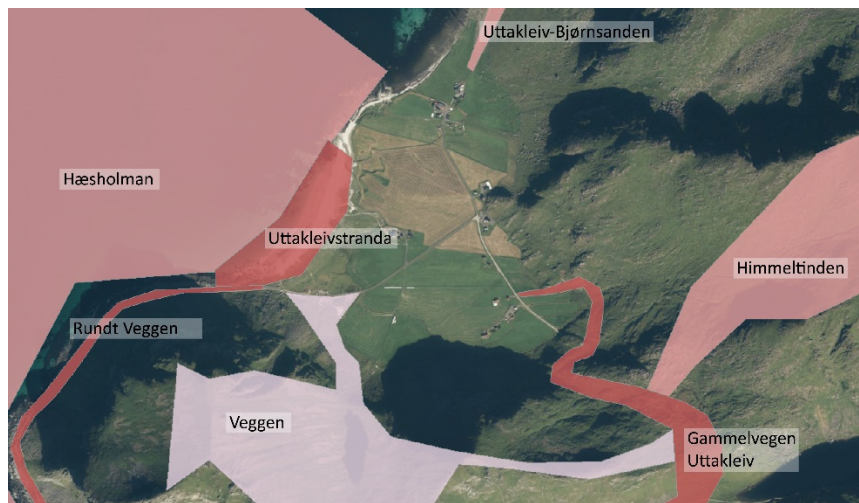
Hensynssone for bevaring av kulturmiljø (H570_55) omfatter hele Uttakleiv, og er beskrevet som «*regionalt og nasjonalt viktig kulturlandskap*». Hensynssonen har til hensikt å unngå forringelse av områder som utgjør lokale eller regionale kulturminner. Gamleveien mellom Uttakleiv og Haukland er også omfattet av hensynssone for bevaring av kulturmiljø (H570_47), og planforslaget vil følgelig også berøre denne sonen.

Som det fremgår av beskrivelsen over er det store verdier knyttet til landskapsrommet på Uttakleiv. Det etablerte kulturlandskapet vil blant annet bli påvirket ved en ytterligere tilrettelegging for besøkende. Både opparbeidelse av parkeringsplasser med grusdekke, og muligheten for å parkere større biler (bobilcamping) vil påvirke landskapsbildet. Det må gjøres en særskilt vurdering av hvordan planen skal hensynta landskapsverdiene.

Friluftsliv:

Under listes de registrerte friluftsområdene som enten ligger på Uttakleiv eller har en naturlig adkomst fra Uttakleiv, samt områdeverdien slik kartlagt.

Uttakleivstranda: Svært viktig friluftslivsområde. Veggen: registrert friluftslivsområde. Rundt veggen (gamleveien mellom Haukland-Uttakleiv): svært viktig friluftslivsområde. Hæsholman (større område i sjø): viktig friluftslivsområde. Gammelvegen Uttakleiv (ferdaveg over fjellet): svært viktig friluftslivsområde. Himmeltinden: viktig friluftslivsområde. Uttakleiv-Bjørnsanden: viktig friluftslivsområde.

Figur 5 Registrerte friluftsområder. Kartet er hentet fra Miljødirektoratets naturbase.

Når det gjelder besøkskapasitet er det viktig å se samlet på områdene Uttakleiv – Haukland. Presset vil øke på Haukland, dersom det ikke tilstrekkelig tilbud til parkering og tilrettelegging på Uttakleiv. Foruten de som skal oppleve friluftsliv og kulturmiljøet på Uttakleiv, er det mange besøkende som går tur mellom Uttakleiv og Haukland (rundt Veggen). I tillegg er det turgåere som tar seg til fjellene Mannen og Himmeltinden, hvor det er naturlig å starte fra enten Uttakleiv eller Haukland. Besøkende i området er stadig økende, og ved redusert kapasitet i et område er det nærliggende at besøkspresset øker ved de nærliggende områdene.

Landbruk:

Området ligger innenfor hensynssone H510_16, som består av sone 1 (dyrket jord) og sone

2 (beite og kulturlandskap). Hensynssonen har til hensikt å sikre landbruksområdet i et langsiktig perspektiv, og omdisponering av landbruksarealer skal unngås innenfor sonen. Få eller ingen av arealene som omfatter dyrka jord vil ligge innenfor det foreslåtte planområdet.

Planinitiativet foreslår blant annet å ta i bruk et område for kombinert telting og beit. Kommunedirektøren er kritisk til tilrettelegging av en slik kombinert bruk. Etter frilufsloven § 9 er det med forbehold tillatt å telte i utmark, men denne loven har til hensikt å ivareta allemannsretten, og en slik bruk av området som beskrives i planinitiativet må reguleres etter plan- og bygningsloven.

Kommunedirektøren mener det vil være uheldig å tilrettelegge et kombinert område for telting og beiting, da dette blant annet vil kunne føre til forstyrrelser for beitende dyr. Området er relativt begrenset i utstrekning, og ifølge planinitiativet ønskes det å tillate telting innen et stort område for å hindre slitasje på vegetasjon. Dette vil også bety at beitedyr kan ha få muligheter til å trekke unna den menneskelige aktiviteten. Kombinasjonen vil også kunne føre til en økt risiko for smitte for beitedyrene.

Klima og energi:

Planforslaget synes ikke å berøre temaet i stor grad. En tilrettelegging for overnatting med bobil kan innebære at det må legges til rette for en viss strømkapasitet til planområdet. Strømkapasitet må vurderes og i nødvendig grad legges til rette for gjennom det videre planarbeidet.

Mange av de potensielle besøkende og overnattende vil trolig komme til området uavhengig av hvor tilrettelagt det er for parkering. Det er også sannsynlig at flere av de som ikke finner en parkeringsplass vil kjøre en ekstra tur på et senere tidspunkt. Uavhengig av planarbeidet bør kommunen, i samråd med Fylkeskommunen, vurdere om det finnes gjennomførbare muligheter for å etablere en alternativ transportløsning til områdene som opplever stort antall besøkende i sesongen. Eksempelvis gjennom shuttlebuss, utvidet kollektivtilbud, el-sykkel-utlån mv.

Kulturminner:

Gamleveien mellom Haukland og Uttakleiv (tidligere FV. 826) er registrert som statlig listeført kulturminne (kulturminneid 248984). Se også eget avsnitt om landskap og kulturmiljø. Det er ikke registrert andre kulturminner innenfor planområdet.

Avfallshåndtering:

Det er etablert moloker for restavfall og glass og metall. En del av hensikten med planen er å få på plass ordnede og tilrettelagte forhold for turister og overnattende besøkende. Kommunedirektøren vil bemerke at man ofte opplever forsøpling i sammenheng med villcamping mange steder i kommunen. En generell betraktning er at terskelen blir høyere for å etterlate seg søppel på de stedene som fremstår som bemannede, og hvor det er tilrettelagte fasiliteter.

Risiko- og sårbarhetsanalyse

Området ligger innenfor aktsomhetsområde for snøskred med sikkerhetsklasse 2. Sammen med planinitiativet er det sendt inn en rasvurdering for Uttakleiv, utarbeidet i 2019. Kommunedirektøren bemerker at NVE, i forbindelse med en tidligere sak (18/755-34), har i sin konklusjon uttalt: «*Oversendte rapport mangler mange av de element som nevnes i Veileder 8/2014 med begrunnelse for fastsettelse av faresonegrenser. Rapporten konkluderer heller ikke med faresonegrenser tilsvarende de som nevnes i TEK 17 § 7-3. Rapporten bør i større grad vise til lovverket samt redegjøre for bakgrunnen for utførte faglige vurderinger*». Kommunedirektøren vil på bakgrunn av dette stille seg tvilende til om rapporten kan legges til grunn som en fullverdig skredvurdering i forbindelse med

utarbeidelse av reguleringsplanen og den tilretteleggingen dette innebærer.

Deler av planområdet, inkludert deler av arealet som ønskes å benyttes for telting, omfattes også av aktsomhetsområde for flomfare fra Kveldsetelva.

- **Universell utforming (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven)**
Reguleringsplanen skal belyse hvordan universell utforming blir ivaretatt, samtidig som hensyn til naturmangfold og kulturlandskap mv. blir ivaretatt.
- **Folkehelse**
Det er generelt positivt at tilgjengeligheten til friluftsområder styrkes, og anses således positivt i et folkehelseperspektiv. De lokale bruksinteressene kan derimot svekkes ved at tilretteleggingen innrettes mot turisme som målgruppe.
- **Forebygging av kriminalitet**
Ikke relevant.
- **Andre fagområders vurdering**
Miljø:
Naturtyper: Omsøk område er innenfor to naturtyper (sanddyner og Naturbeitemark) der sanddyner er rangert som svært viktig, sanddyner er en viktig naturtype økologisk hvorav de inneholder spesielle artssamfunn samt en spesiell naturtype som demonstrerer aktiv landformdannelse. Sanddynene på Uttakleiv inneholder Sandsiv, tiriltunge, strandreddik, strandarve, strandrug, strandkjempe, rødsvingel, fjellsmelle, kvitkløver og ryllik. Ved bekken i nord er det en liten forekomst av kildegras (NT) sammen med noe buestarr.

I faktaark på naturbase for Melan: Uttakleiv anslås det at ca 86% av kartlagt naturtype består av 4 forskjellige grunntyper av hovedtype T21 – Sanddynemark etter NIN kartlegging. Men det vet vi ikke sikkert siden det ikke er kartlagt etter NIN. Sanddynemark er på rødlista og kategorisert som sårbar – VU.
artsdatabanken.no/rIn/2018/58/sanddynemark

Arter: Det er registret Fiskemåke (VU), Hettemåke (CR) og Storskrap (NT) ved nærheten av planområde for ny parkeringsplass.

Problemstillinger:
Manglende naturtypekartlegging av sanddyneområde etter ny metodikk.

Slitasje på området som det påtenkes telting.

Slitasje på område hvor dispensasjon for parkering er i dag.

Ser ikke noen problemer med at arealer hvor det er gitt dispensasjon for parkering i dag bygges slik at det blir en mer strukturert parkeringsløsning, som ikke påvirker område ytterligere enn den slitasjen som allerede har oppstått i dag.

Næring/besøksforvaltning:

Vestvågøy kommune har i mange år hatt et godt samarbeid med Uttakleiv grendelag knyttet til besøksforvaltning på Uttakleiv og de nærliggende områdene på yttersida av Vestvågøy. Tilretteleggingen i området baserer seg på lokalkunnskap knyttet til å ta vare på natur og kulturmiljø, samt behovet for tilrettelegging slik at den store besøksmengden

ikke blir en for stor belastning for de fastboende. Grendelaget har vist en særlig evne til å finne gode løsninger som gjør at den stadig økende mengden besøkende får gode opplevelser uten at dette belaster natur eller befolkningen i for stor grad. Planinitiativet er en videreføring og konkretisering av det planmessige besøksforvaltningsarbeidet som har vært drevet over tid. Det legger til rette for bedre strukturering og økt parkeringskapasitet, noe som det i perioder er stort behov for. Sammen med tilretteleggingen som Vestvågøy kommune gjør på Hauklandstranda vil tilbudet totalt sett forbedres og er med på å forebygge villcamping, ulovlig parkering og den slitasjen og forsøplingen som følger av dette. I sum vil dette være gunstig for Vestvågøy og Lofoten som bærekraftig reisemål, og for lokalbefolkningen som bruker området til friluftsliv.

Forhold vedr. øvrige vedtak og planer

Planområdet er omfattet av kommuneplanens arealdel (planID 1860 201810), vedtatt 20.05.2020. I gjeldende arealplan er området avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF), friområde og bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone. Det er også avsatt tre bestemmelsesområder i plankartet (#1-3), hvor disse skal vurderes nærmere ved besøksforvaltningsprosjekter eller eventuell utarbeidelse av reguleringsplan for Uttakleiv-Haukland (og Vik).

Områdenr.	Bestemmelser
#1	Innenfor område er det tillatt med teltning. Krav til rasfarevurdering og evt. rassikring.
#2	Innenfor område tillates korttidsparkering, søppelhåndtering, toalett og betalingsterminal. Krav til rasfarevurdering og evt. rassikring.
#3	Innenfor område tillates parkering. Krav til rasfarevurdering og evt. rassikring.

Temaplanene *naturmangfoldsplan* og *jordvernstrategi* er under utarbeidelse, men er ikke vedtatt per juni 2024.

Figur 5 Hensynssoner som berører Uttakleiv

Barn og unges interesser

Barn og unge er aktive brukere av området, men den delen av denne brukergruppen som ikke har tilhørighet på Uttakleiv, er distansen lang og kollektivtilbudet lavt. De fleste barn og unge blir kjørt, og benytter gjerne området sammen med voksne. På lik linje med lokale voksne, kan barn og unges interesser i området reduseres gjennom tilrettelegging for turister og overnattende i området.

Konklusjon:

Kommunaldirektøren anbefaler at Teknisk utvalg stiller seg positiv til at det kan settes i gang reguleringsarbeid for det forlagte planinitiativet, men at det settes noen føringer. Tilrettelegging har frem til i dag skjedd ved en bit-for-bit-planlegging, og det er ønskelig at det utarbeides en samlet plan

for pressområdet på Uttakleiv. Planinitiativet har mange gode intensjoner, men det er flere forhold som må avklares gjennom det videre arbeidet. Lokale forhold som forutsetter særlig vurdering og vektlegging, samt eventuell konsekvensutredning, vil være førende for hvilken grad av tilrettelegging planen kan åpne for.

17.06.2024 Teknisk utvalg

Kurt Atle Hansen SV fremmet følgende tilleggsforslag til kommunedirektørens innstilling:

Det settes følgende krav til planutredningen:

Grendelaget som tiltakshaver må foreta utbedring av slitasjeskader i naturen som følge av tiltaket

Tiltak for bevaring av sandsvale og andre fugler skal være iht ny kunnskap og forskning

Det skal utredes alternative transportløsninger som gir mindre press på området og lave klimautslipp.

Eva-Karin Busch AP fremmet følgende endringsforslag til kommunedirektørens innstilling punkt 5:

Det forutsettes at planarbeidene vil utløse krav om konsekvensutredning.

Votering over kommunedirektørens innstilling punkt 1-4:

Kommunedirektørens innstilling punkt 1-4 enst vedtatt.

Votering alternativt mellom kommunedirektørens innstilling punkt 5 og endringsforslag fra Eva-Karin Busch:

Endringsforslag fra Eva-Karin Busch enst vedtatt.

Votering over tilleggsforslag fra Kurt Atle Hansen:

Tilleggsforslaget fikk 3 stemmer, og falt mot 4 stemmer. Kurt Atle Hansen SV, Eva-Karin Busch AP og Linda Amundsen R voterte for Hansens forslag.

TKU-055/24 Vedtak:

Med bakgrunn i planinitiativet er Vestvågøy kommune positiv til igangsetting av arbeider for detaljregulering på Uttakleiv. Reguleringsplanen vil ha til hensikt å tilrettelegge for parkeringsarealer, med og uten overnatting i bil, camping/telting, servicebygg, erosjonssikring og strandhotell for sandsvale mv på Uttakleiv. Følgende føringer skal gjelde for det videre planarbeidet:

1. Planforslaget skal redegjøre for de planlagte tiltakenes påvirkning og tilpasning til landskap og kulturlandskap på Uttakleiv.
2. Ved planforslag skal det vedlegges illustrasjoner som viser fjernvirkning.
3. Ved planforslag skal det foreligge faglig utarbeidet dokumentasjon på at området er kartlagt og vurdert mot naturfarer.
4. Det bør legges opp til egne arealer for telting, separert fra beitende dyr.
5. Det fremstår av planinitiativet at planarbeidene vil utløse krav om konsekvensutredning.

Leknes, 03.06.2024